

**GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN**

**Moontlike Antwoorde
Feb / Maart 2006**

**AFRIKAANS ADDISIONELE TAAL HG
(Eerste Vraestel)**

**AFDELING A
LEESBEGRIP**

VRAAG 1

1.1	toneelspel (1) en sang (1)	(2)
1.2	trots (EEN WOORD)	(1)
1.3	met lekker ritme (1) en rugbylieedjies (1)	(2)
1.4	lag hy net lekker (DEEL VAN 'N SIN)	(1)
1.5	gelukkig maak (1) laat lag (1)	(2)
1.6	hulle het hulle kinders se selfbeeld sterk gebou (1) en hulle aanvaar / (en) liefgehad soos hulle lyk (1)	(2)
1.7	vriende (EEN WOORD)	(1)
1.8	Onthou alles het ? oorsaak en gevolg (1) / maak eie keuses, maar moet ook verantwoordelikheid neem vir hulle keuses (1)	(2)
1.9	voor sy agterkom hoe mooi sy is / iemand anders sien hoe mooi sy is / met haar trou (interpretasie)	(1)
1.10	(Hy is) mal oor kinders (DEEL VAN 'N SIN)	(1)
1.11	professionaliteit / dissipline / hy hou nie van foute nie (enige TWEE)	(2)
1.12	nuwe dinge te doen (1) sepies te kyk (1)	(2)
		(19)

VRAAG 2

2.1	gee kans op sukses (1) gebalanseerde dieet (1)	(2)
2.2	proteïene / vitamïnes / kalsium / minerale	4x½=(2)
2.3	konsentrasie / energie / dit kan jou help om ? kwaliteitlewe te lei (enige TWEE)	(2)

- 2.4 ouer as twaalf maande / een jaar (1)
- 2.5 ons lees: (apteke) oral in die land (1)
- 2.6 smaak baie lekker (**DRIE OPEENVOLGENDE WOORDE**) (1)
(9)

VRAAG 3

- 3.1 vroue se potensiaal (1)
- 3.2 hoe dinge gedoen moet word (1)
- 3.3
- 3.3.1 D / Mans mag nie net sokker kyk nie. (1)
- 3.3.2 C / Mans moet ook werk in die huis. (1)
- 3.3.3 A / Rook en drink moet ophou. (1)
- 3.3.4 B / Almal moet fietsry. (1) (4)
- 3.4 (As hy minister van justisie is, dan) sit hy haar in die tronk (en gooi die sleutel weg.) (1)
(7)

TOTAAL VIR AFDELING A: [35]

AFDELING B

VRAAG 4 OPSOMMING

Die kandidate se sinne moet aansluit by die volgende hoofgedagtes:

- 4.1 vir ? baba is kos belangrik / ? baba moet opgepas word 2x1=(2)
- 4.2 gebalanseerde dieet / oefening doen 2x1=(2)
- 4.3 kinders eksperimenteer met slegte dinge / oë en ore oppas 2x1=(2)
- 4.4 sukses van jou lewe maak / lewe het baie stres 2x1=(2)
- 4.5 ouers moet lag / moet sorg dat hulle nie siek word nie 2x1=(2)
5x2=(10)

Die volgende kriteria is van toepassing:

- Indien ? sin presies uit die teks oorgeskryf is, geen punte nie.
- Minus ½ vir elke soort / tipe taalfout tot ? maksimum van 2 punte.
- Minus ½ vir elke 10 woorde te min of te veel tot ? maksimum van 2 punte.
- Minus 1 vir getal woorde nie aangedui nie.

Glyskaal vir die assessering van die opsomming:

Korrekte hoofgedagtes	Taal (Maksimum)	Getal woorde (Maksimum)	Woorde nie aangedui
8 – 10 korrek	- 2	- 2	- 1
6 – 7½ korrek	-1½	- 1½	- 1
4 – 5½ korrek	-1	-1	-1
½ – 3½ korrek	- ½	- ½	- 1

TOTAAL VIR AFDELING B: [10]

**AFDELING C
FUNKSIONELE TAALGEBRUIK**

VRAAG 5

5.1	Daaglik	Woordeskat : bywoord van tyd / wyse
5.2	bekommer	S.nw. ? ww. d.m.v. voorvoegsel
5.3	na	Woordkeuse : voorsetsel
5.4	daaroor	Aanwysende vnw.
5.5	weet	Woordkeuse : verwarrende woordgroepe
5.6	dalk / miskien	Sinoniem
5.7	werkloos	B.nw. : afleiding d.m.v. agtervoegsel
5.8	paadjie	Verkleining
5.9	beroepswêreld	Samestelling
5.10	eerste	Rangtelwoord
5.11	inligting	Ww. ? s.nw.
5.12	in verband met	Afkorting uitskryf
5.13	loopbane	Meervoud
5.14	opgewonde	Woordkeuse : stamverwante woorde
5.15	uitdaging	Ww. ? s.nw.
5.16	gr. 12 – leerders	Spelling : koppelteken
5.17	kers	Idioom
5.18	goeie	B.nw. attributief
5.19	meer	Vergelykende trap
5.20	verpleër / verpleegster / verpleegkundige	Manlik / Vroulik
5.21	brandarm	B.nw. : intensief
5.22	ontspanne	Antoniem
5.23	gejaagde	Swak verlede deelwoord
5.24	neem	Woordkeuse : ww. in vaste verbinding

LET WEL : Behalwe by woordkeuses, waar spelling nie geassesseer word nie, tel spelling.

24÷2=(12)

VRAAG 6

6.1	Is (1) selfkennis baie belangrik wanneer jy 'n beroep kies?
Definitief.	Stelsin ? vraagsin	(1)
6.2	Mev. Botha sê
DAT sy (1)
haar (1) kinders
leer (1) om
SOWEL hulle sterk as (1)
(hulle) swak punte te ken.	Indirekte rede
Pers. vnw. ek ? sy
Besitl. vnw. my ? haar
Wo. na vgw. groep 3
Vgw. groep 1 : SOWEL ... AS	(4)
6.3	NIE ALLEEN is (1)
selfkennis belangrik nie (1),
maar (1) kennis oor die
wêreld van werk is ook belangrik.	Woordorde : ww. tweede plek
Dubbele neg.
Voltooi sinskonstruksie	(3)
6.4	Skoolverlaters WAT
hulle goeie en swak punte ken (1),
kan (1) ook die regte beroep kies.	Betr. vnw. as vgw. groep 3, dus
woordorde met ww., 1ste ww.
uit vlg. sin.	(2)
6.5	Skoolverlaters BEHOORT realisties
te (1)
wees oor hulle potensiaal en hulle
HOEF NIE ander mense
tevrede te (1) stel nie (1). | Inf. met BEHOORT

Inf. met HOEF
Dubbele neg. | (3) |
| 6.6 | NADAT jy (eers) jou
potensiaal bepaal (1) het (1), kies
(1) jy die beroep
waarin jy goed sal wees. | Teenw. ? verlede tyd
Vgw. groep 3 begin sin, dus
woordorde met ww., 1ste ww. uit
vlg. sin | (3) |
| 6.7 | WERKSTEVREDENHEID
word (1) deur alle mense (1)
gesoek (1). | Lydende vorm : teenwoordige
tyd | (3) |
| 6.8 | Jy moet die regte beroep kies,
DAN sal (1) jy gelukkig in jou werk
wees. | Vgw. groep 2, dus 1ste
ww. uit vlg. sin na vgw. | (1) |
| 6.9 | Jy moet probeer
OM altyd aan te hou (Sp)
studeer / te (1) studeer. | Inf. met OM en
spelling van deeltjieww. | (1) |
| 6.10 | Jy kan (deelyds) in die aand
(deelyds) (1) by 'n kollege of
universiteit (1) studeer. | Bywoord van tyd
Bywoord van plek | (2) |

(23)

TOTAAL VIR AFDELING C: [35]

TOTAAL: 80